

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 4065/2020
10.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Драган Нововић адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Владимир Илић адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1931/20 од 14.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 10.02.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1931/20 од 14.05.2020. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1859/16 од 05.09.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се обавезе тужени на исплату дуга у износу од 200.000 евра у динарској противвредности по најповољнијем курсу по коме банке исплаћују ефективну страну валуту у месту плаћања на дан исплате са домицилном каматом по каматној стопи које банке плаћају на краткорочне штедне улоге по виђењу у месту плаћања банке почев од 01.01.2010. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужилце за накнаду трошкова парничног поступка. Ставом трећим изреке, одбијен је предлог тужилце за одређивање привремене мере којом би се туженом забранило да отуђи или оптерети стан површине 82м² у уделу од 1/3, на катастарској парцели бр. .. уписаног у листу непокретности .. КО Ставом четвртим изреке, обавезана је тужилца да на име трошкова парничног поступка исплати туженом износ од 329.250,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде, са законском затезном каматом која ће за случај наступања услова за принудну наплату бити обрачуната почев од дана извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1931/20 од 14.05.2020. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду П 1859/16 од 05.09.2019. године у првом ставу изреке, тако што је обавезан тужени да на име дуга исплати тужилци износ од 200.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате са каматом по стопи Европске централне банке почев од 01.01.2010. године до 25.12.2012. године у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије, а од 25.12.2012. године по стопи предвиђеној

Законом о затезној камати у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, све у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 1859/16 од 05.09.2019. године у трећем ставу изреке. Ставом трећим изреке, преиначена је пресуда Вишег суда у Београду П 1859/16 од 05.09.2019. године у другом и четвртом ставу изреке, тако што је обавезан тужени да на име трошкова парничног поступка исплати тужилци износ од 1.043.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се посебно не указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка из става 2. тог члана због којих се, у смислу члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП, овај ванредни правни лек може изјавити. Нису основани наводи ревизије да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 383. ЗПП јер није одржао расправу и извео доказ саслушањем туженог и сведока ВВ и ГГ, а по потреби и њихово суочење ради утврђивања околности под којима је тужени потписао признаницу од 19.11.2008. године. Обавезно одржавање расправе пред другостепеним судом прописано је у случају кад је у истој парници првостепена пресуда већ једанпут била укинута, а побијана пресуда се заснива на погрешно и непотпуно утврђеном чињеничном стању или су у поступку пред првостепеним судом учињене битне повреде одредаба парничног поступка (члан 383. став 4. ЗПП). У овом поступку таква процесна ситуација не постоји. У другим случајевима другостепени суд може заказати расправу ако веће тог суда нађе да је ради правилног утврђивања чињеничног стања потребно да се пред тим судом понове већ изведени докази, или изведу докази чије је извођење одбио првостепени суд (члан 383. став 3. ЗПП). Чињенични закључак о околностима под којима је тужени потписао означену признаницу другостепени суд је у овом спору засновао на утврђењу нижестепеног суда и његовој оцени наведених доказа, а другачију оцену садржине исправе - признанице, другостепени суд је могао извести и без расправе.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је 19.11.2008. године потписао признаницу којом је потврдио да је ДД, власнику фирме „Опција“ Нови Пазар дужан износ од 200.000 евра на име половине вредности опреме за производњу намештаја која је по основу уговора о ускладиштењу опреме од 29.10.2001. године и пратећим отпремницама била ускладиштена у стоваришту Предузећа „Гома“ у улици Бориса Кидрича бб у Старој Пазови, и обавезао се да тај износ у динарској противвредности до краја 2009. године лично врати ДД као власнику фирме ДОО „Опција“ Нови Пазар, сукцесивно у новцу или роби која по цени и квалитету одговара потребама ДД, а која може бити у стамбеним и пословним објектима, путничким и теретним возилима и одређеним врстама грађевинског материјала по тржишним условима. Тужени је био оснивач и директор Привредног друштва „Гома“ из Београда над којим је решењем Трговинског суда у Београду од 11.12.2001. године отворен поступак стечаја и које је,

уговором о купопродаји од 26.10.2006. године, продато као правно лице. Опрема за производњу намештаја била је оснивачки улог Привредног друштва „Опција“ ДОО из Новог Пазара, чији је оснивач био сада покојни ДД (умро ...2010. године) и Привредног друштва „ВДС“ из Земуна у заједничком предузећу које су, по уговору о оснивању од 18.10.2001. године, означена привредна друштва требало да оснују са Привредним друштвом „Гома“ из Београда. Такво предузеће никада није регистровано нити је започело са радом. Опрема је била ускладиштена у објекту привредног друштва чији је тужени био оснивач, који је ту опрему и продао. Привредно друштво „Опција“ ДОО из Новог Пазара брисано је из регистра привредних друштава 05.05.2015. године, након окончања стечајног поступка. Тужилца је законска наследница покојног ДД.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да спорно потраживање припада Привредном друштву „Опција“ ДОО из Новог Пазара јер се односи на отуђену опрему која је била имовина тог привредног друштва, одвојену од имовине његовог оснивача, тако да тужилца као законска наследница оснивача привредног друштва није легитимисана да тражи намирење тог потраживања.

По схватању другостепеног суда, битна је садржина признанице од 19.11.2008. године, а из њене садржине произилази да се тужени обавезао да ће потраживани износ лично вратити тужилином правном претходнику, па је из тих разлога преиначио првостепену пресуду у погледу одлуке о главној ствари.

Изложено правно становиште прихвата и ревизијски суд.

Тужени се, потписивањем означене признанице, обавезао да ће лично вратити дуг у износу од 200.000 евра. Због тога су, иако се означени новчани износ односи на половину вредности опреме ускладиштене у објекту Предузећа „Гома“ из Београда, потпуно ирелевантни наводи ревизије туженог да он не може бити обавезан на исплату јер не одговара за обавезе привредног друштва чији је био оснивач, нити је између њега и тог привредног друштва закључен уговор о преузимању дуга предвиђен чланом 446. Закона о облигационим односима, односно извршено уступање уговора о ускладиштењу у смислу члана 145. тог закона. И када би се прихватио став туженог да је пасивно легитимисано привредно друштво које је основао и да спорно потраживање није пријављено у стечајном поступку тог привредног друштва, он не би могао бити ослобођен своје обавезе. Признаница коју је тужени потписао доказује да је између њега и повериоца закључен уговор о приступању дугу из члана 451. Закона о облигационим односима, на основу којег је он ступио у обавезу поред дужника и са њим постао солидарно одговоран према повериоцу.

Околности под којима је дошло до потписивања признанице тужени је већ истицао током поступка и оне су биле предмет оцене доказа првостепеног суда, који је извео правилан закључак да та исправа није фиктивна, а такав закључак прихватио је и другостепени суд. Тврдње туженог да признаница не представља израз његове слободне воље, изнете у ревизији, нису од значаја. Мане воље су одредбом члана 111. Закона о облигационим односима предвиђене као разлог за рушљивост правног посла, а ревидент у роковима прописаним чланом 117. тог закона није тражио поништај правног посла са правним претходником тужилце.

Правилан је и закључак другостепеног суда да је поверилац спорног потраживања, чије постојање тужени потврђује својим потписом на признаници, сада

покојни ДД а не привредно друштво чији је он био оснивач. Означење тужиљиног правног претходника у признаници као власника Предузећа „Опција“ ДОО из Новог Пазара значи само ближу идентификацију тог лица и само по себи не води закључку да је то привредно друштво поверилац и да предметно потраживање представља део његове имовине коју тужилца није могла наследити. На другачији закључак не утиче ни чињеница да је новчани износ наведен у признаници означен као вредност половине опреме, оснивачког улога тог предузећа у будућем предузећу, поводом чијег оснивања је закључен уговор од 18.10.2001. године који није реализован.

Из наведених разлога, налазећи да је правилном применом одредби материјалног права садржаних у члану 17. став 1. и члану 262. став 1. Закона о облигационим односима одлучено у овом спору, применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић